

הוכן עי"י כולל עיון הדף

1 ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף קב.

האם יש בעצים קדושת שביעית, ומדוע? [תוד"ה ה"ג].

עצים דמשחן - שהם להדלקה	עצים שהן להסקה	
אין בהן קדושה - דהם נכללים בשאר עצים ²	אין בהם קדושה - דהנאתן אחר ביעורן ¹	לרבנן
יש בהן קדושת שביעית	לפי' א' בתוס': יש בהן קדושת שביעית ³ לפי' ב' בתוס': תלוי בסוג העצים ⁴	לר' יוסי

האם מותר להשתמש בפירות שביעית לצרכים דלהלן?

לרפואה, לזלף בבית לריח, להקאה	לשרות בהן פשתן ולכביסה	
אסור - דכתיב "לאכלה" ⁵	אסור - דכתיב "לאכלה" ⁵	לרבנן
אסור - דכתיב "לאכלה"	מותר - דכתיב "לכס"	לר' יוסי

בבא קמא דף קב:

הנותן מעות לשלוחו על מנת לקנות לו חטין ושיסתחר בהם ויתחלקו בריוח,
ושינה מדעתו וקנה לו שעורין, כפי מי נאמרו הברייתות דלהלן?

תניא אידך: בהותירו - הותירו לשניהם	תני חדא: בהותירו ⁶ - הותירו לשליח לבד	
כר' יהודה דאמר שינוי אינו קונה ⁸	כר' מאיר דשינוי קונה ⁷	לר' יוחנן
כר' מאיר וכגון שקנה לסחורה	כר' מאיר וכגון שקנה לאכילה	לר' אלעזר ⁹

¹ כדי שיהיה הדבר בכלל פרשת שביעית צריך שיהיה דומיא דהנאת אכילה וסיכה שהנאתן וביעורן שוה, אבל סתם עצים שמיועדים להסקה - שהנאת החום משריפתן באה אחר ביעורן, כיון שזו צורת הנאתו לא נאמרה פרשת קדושת שביעית לרבנן.

² אף שעצים דמשחן באמת הנאתן וביעורן שוה, מ"מ לא נשתנה דינם משאר סתם עצים, ולכך אפי' שלקטם לשם אורה אין עליהם קדושת שביעית.

³ דלא בעינן הנאתן וביעורן כאחד.

⁴ הנה בתוס' כתבו שני פירושים בזה דהקשו, איך מותר לר' יוסי עצים בא"י, הרי על כל עץ עוברת שנת השביעית והוא גודל בה. ותירצו, שבטל החלק שגדל בשביעית במה שגדל בשאר שנים. ובתירוץ השני תירצו, דמה שאמרו שעצים דהסקה תנאי, ה"פ: עצים שיש בהם קדושת שביעית כגון לולב דהנאתו וביעורו שוה וכו', ע"ש. ולפי' עצים דהסקה שאמרנו שיש בהם קדושת שביעית לר' יוסי, הם רק עצים כלולב וכו' שהנאתן וביעורן שוה, אבל שאר עצים לא.

⁵ ומה דמרבין מ"לכס" לכל צרכים - הוא לרבות כל דבר שהנאתו וביעורו שוה, אבל משרה וכביסה ש"הנאתן אחר ביעורן" - זה אסור לעשות מפירות הקדושים בקדושת שביעית.

⁶ אכן אם פחתו, לכ"ע ההפסד רק על השליח - כיון ששינה מדעתו של בעל הבית.

⁷ דכיון ששינה השליח מדעת בעל הבית הוא נחשב גזלן על הדבר, וחייב לבעה"ב מעות, ואין החטים קנוים לבעה"ב ולכן בין פחת ובין השביח זה ברשות השליח.

⁸ דהרי אמר ר' יהודה שאפי' שינה הצבע מדעת בעה"ב לא קנה את הצמר - ורק שידו על התחתונה.

⁹ ר' אלעזר טוען, מנלן להעמיד את מחלוקת הברייתות במחלוקת ר' מאיר ור' יהודה, ולומר שלא אתא הברייתא השניה כר' מאיר, הרי איכא למימר דכל מה שאמר ר' מאיר ששינוי קונה זה דוקא במידי דחזי ליה לגופיה כמו בבגד - ולכן הוא מקפיד, ואם שינה מדעתו אינו רוצה שיהיה שלוחו. אבל במידי דלסחורה מודה ר' מאיר שלא קנה, דלא קפיד על זה כל כך בעל הבית.